

HUOM! Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutuksestaan ja painoasultaan.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Roos-Salmi, M. & Mälkki-Karttunen, K. (2022) HUIPPU – modernia johtamista huipuille. Valmentaja, 4/2022, 38-39.

PLEASE NOTE! This is an electronic self-archived version of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Roos-Salmi, M. & Mälkki-Karttunen, K. (2022) HUIPPU – modernia johtamista huipuille. Valmentaja, 4/2022, 38-39.

© 2022 Suomen Valmentajat ry

HUIPPU – modernia johtamista huipuille

Jatkuva valmennus- ja johtamistaitojen kehittäminen on tärkeää, jotta huippuvaiheen toimija ylittäisi parhaimpaansa alati kehittyvänä ja hyvinvoivana huippuosajana.

TUTKIMUKSISSA AMMATTIVALMENTAJISTA on havaittu, että huippuvaiheen valmentaminen on vaativaa paineen alla työskentelyä hektisessä toimintaympäristössä. Selvityksissä on noussut tarve niin osaamisen kuin hyvinvoinnin tukeen.

HUIPPU on kehitetty tukemaan kokeneiden valmentajien ja johtajien jatkuvaa oppimista sekä hyvinvointia modernin johtamisen viitekehityksessä. Monet huippuvaiheessa työskentelevät johtajat ja valmentajat ovat formaalin koulutuksen valmennus- ja johtamisoppinsa käyneet jo vuosikymmeniä sitten.

Alati kehittyvä johtamis- ja valmennusosaaminen pohjaa toimijoiden arkeen ja työssä oppimiseen. Huippuvaiheen toimijoille on ollut tarjolla niukasti eri lajirajat ylittävää täydentävää johtamiskoulutusta, joka olisi modifioitu kilpa- ja huippu-urheiluvaiheen valmennuksen ja johtamisen tarpeisiin.

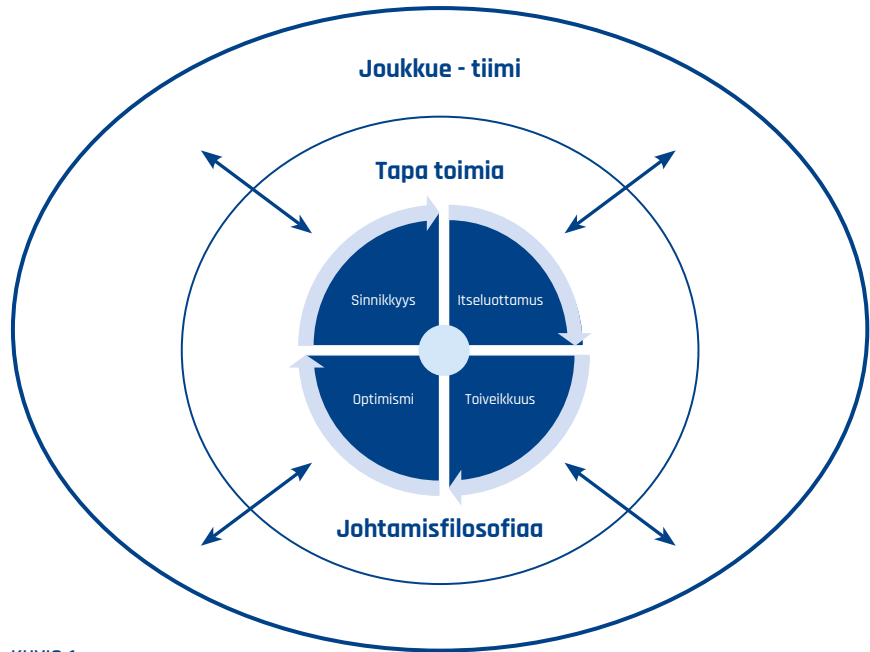
HUIPPU21 lanseerattiin pilottiprosessina, jota kehittivät yhteistyössä Suomen Urheiluopisto, Haaga-Helian Ammattikorkeakoulu ja Suomen Jääkiekkoliitto opetus- ja kulttuuriministeriön hankeavustuksen tuella.

Kesäkuussa 2021 kymmenen Jääkiekkoliiton päätoimista ammattilaista aloittivat vuoden mittaisen prosessinsa Vierumäellä. Seitsemän osallistujista oli päävalmentajia ja kolme johtotehtävissä toimivia ammattilaisia. Prosessi sisälsi vuoden aikana neljä vuorokauden mittaista TIIMI-lähikohtauksia. Lisäksi jokaiselle osallistujalle valikoitui henkilökohtainen tavoite, johon perhdyttiin oman SPARRin eli koulutuksen mentorin kanssa.

Psykologinen pääoma = Pää(n)asia

Pilotissa ydinteemoiksi valikoituivat modernin johtamisen lisäksi optimaalinen onnistuminen paineessa ja psykologinen pääoma (PsyCap). Fred Luthansin paljon tutkima *Psykologinen pääoma* kuvastaa asennetta, joka koostuu neljästä itsenäisestä ulottuvuudesta: itseluottamus, sinnikkyys, toiveikkuus ja optimismi, jotka yhdessä muodostavat mitattavan ja alati muuntuvan psykologisen pääoman (kuvio 1).

Johtamisessa uppouduttiin johtamis-

KUVIO 1.

HUIPPU-prosessin "sinisen langan" muodosti Luthansin psykologinen pääoma sovellettuna valmennuksen viitekehitykseen.

oppien saloihin, muun muassa yhteisölliseen johtamiseen. Paineen näkökulmaa tarkasteltiin muun muassa hävittäjälentäjien näkökulmasta ja optimaalista valmentautumista kansainvälisesti tunnetun valmennusasiiantuntija Wade Gilbertin johdolla olympioproessin kokonaisvaltaisen valmentautumisen näkökulmasta.

HUIPPU22-seminaari tarjosi aitoja kohtaamisia

HUIPPU-prosessiin sisällytettiin myös uudenlainen kohtaamispaikka yritys- ja urheilujohtajille modernin johtamisen HUIPPU22-seminaarin parissa, joka järjestettiin maaliskuussa 2022. Seminaari tarjosi urheilun ja yritysmaailman huippujohtajille johtajuuskeskustelua seminaarin teemojen "arvot ja intuitio" ympärillä.

Seminaarin tärkeiksi kulmakiviksi oli tarkkaan valittu aidot kohtaamiset, läsnäolo ja heittäytyminen. Huippupuhujien, kuten Mika Anttonen, Marja-Liisa Manka ja Antti Pennanen, arjen tarinoiden onnistumisista ja opeista lisäksi seminaarilla haluttiin saavuttaa aitoa verkostoitumista yritys-elämän ja urheilujohtamisen välillä.

Kohti tulevia HUIPPUja

HUIPPU-pilotista kerättiin palautetta, tutkittiin psykologista pääomaa ja sen kehittymistä sekä analysointiin sparrari-työskentelyä. Kaiken kaikkiaan kokemukset pilotista olivat erittäin hyviä.

Osa osallistujista oli erityisesti nauttinut henkilökohtaisesta prosessista. Eräs osallistuja kuvasi: "Kerrankin ehti ja sai syventyä itselle tärkeisiin asioihin".

TIIMI-kohtaukset saivat positiivista palautetta innostavasta ilmapiiristä sekä tunnelmasta, jossa "Tuli into oppia lisää, halu jakaa omaa hiljaista tietoa sekä rakentaa yhdessä lajikulttuuria".

Pilotti täytti tavoitteensa ja HUIPPU22 valmennusprosessia on kehitelty edelleen palautteen myötä. HUIPPU22 on monilajinen ja elokuussa aloittanut 21 valmentajan ryhmä koostuu kahdeksan eri lajin ammattilaisesta.

Prosessiin sisältyy HUIPPU23 johtamisen seminaari, joka järjestetään Vierumäellä 28.3.2023. Seminaari on avoin kaikille kiinnostuneille.

Valmennuskoulutusten rakentamisessa on havaittu, että oppijakeskeiset ja puolistukturoidut koulutukset sopivat prosesseina nykyajan valmennuskoulutuksiin. Ne tuke-

”HUIPPU on uniikki täydennyskoulutus huippuvaiheen valmentajille ja johtajille. Vuoden mittainen prosessi keskittyy moderniin johtamiseen, kasvattaa osallistujien osaamista ja hyvinvointia sekä huomioi joustavasti osaajien henkilökohtaiset kehittymistarpeet. HUIPPUN ytimessä ovat aidot kohtaamiset, innostava ilmapiiri ja rohkeaa luovuutta tutkivat tiimikohtaamiset.”

– HUIPPU21 pilotin kuvaus

vat modernin oppimiskäsityksen mukaista jatkuvaan oppimista, joka on monimuotoista ja työelämälähtöistä.

HUIPPU-prosessia rakennettiin tarkoituksella puolistrukturoiduksi, jotta osallistujien aidot tarpeet ja toiveet saivat tilaa ja aikaa. Avoimeksi tarkoituksella jättäminen vaatii rohkeutta ja joustavuutta, mutta parhaimmillaan se jättää tilaa jollekin aivan uudelle oppimiselle ja osaamiselle, mitä ei osata suunnitteluvaiheessa odottaa. ■

Lähteet:

BLOMQUIST, M., MONONEN, K. JA HÄMÄLÄINEN, K. (2020). Valmentajakysely 2019 – päätoimiset valmentajat. Kihun julkaisusarja nro 75. Jyväskylä: Kilpa- ja huippu-urheilun tutkimuskeskus KIHU.

LUTHANS, F., YOUSSEF, C. M., & AVOLIO, B. J. (2007). Psychological capital: Developing the human competitive edge. Oxford: Oxford University Press.

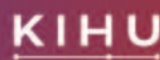
MILISTEDT ET AL., (2018). Nurturing high-performance sport coaches' learning and development using narrative-collaborative coaching approach. LASE Journal of Coaching Science, 9(1), 6–38.

RODRIGUE, F., TRUDEL, P., & CULVER, D. (2021). Coaching high-performance sport coaches: The 12-month learning journey of two university head coaches. International Journal of Coaching Science. Jan2021, Vol. 15 Issue 1, p3–40. 38p.

International Symposium
2–4 November, 2022 – Jyväskylä, Finland & online

EVIDENCE-BASED PRACTICES FOR ELITE SPORT

**Ilmoittautuminen
on alkanut!**
Lue lisää: jyu.fi/ebpes